

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlaplroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szlágyi Dezső)-utca 6.

Portugáliában

még tegnap dörgött az ágyu, ropogott a puska és a gépfegyver széles rendeket kaszált az emberek sűrű buzátabájában. Városok utcáin patakokban folyt a vér, egész házsorok omlottak össze és a gyújtógránátok félelmetesen borzalmas tüzijé ékai vérvörösrre festették a szürke februári égboltozatot.

Portugáliában hazafi hazafi ellen harcolt, testvér testvéreinek élete ellen tört és semmi sem volt olcsóbb, mint az átlampolgárok élete. Portugália nagyon messze van tőlünk. Mi csak elkésvé és hiányosan értesülünk az iróztató polgárháboru rémségeiről és teljesen tájékozatlanok vagyunk az okok fele. Mi az, amiért a pyreneusi félszigeten ilyen borzalmas földrengés keletkezett? Micsoda szörnyű járvány kerítette halmába az agyakat, micsoda engesztelhetetlen gyűlölet ejtette rabul a szíveket? Nem tudjuk pontosan. Mi csak azt látjuk, hogy a halálos ellenségek ugyanazokért a végélokért harcoltak és gyilkolták egymás hveit. Mindegyik párt arra törekedett, hogy Portugália szabad, önálló, független ország legyen, hogy minden portugál boldogságot talál hasson a közös hazában. Más jelszó csak más frázis. A fontos és a lényeges csak az lehet, hogy Portugáliában szépen, boldogan és nyugodtan lehessen élni, mindenkinek aki nem ellensége a közös hazának és aki dolgozni tud és dolgozni akar.

A frázisok azok, amelyek a tömegeket egymással szembe kergetik. Ezek a veszedelmes, nagyhangú, üres és tartalmatlan frázisok, amelyek valóságossággal megmérgezték az emberiség életét. Nemcsak Portugáliában, hanem máshol is. Vakmerő, könyörtelen és gőgös emberek akadnak, akik emberlátsáikat mindenáron, még akarataik ellenére is boldogítani akarják. Hamis apostolok, akik hamis ígéket terjesztelnek és a megértés helyett a gyűlöletet hirdetik.

Elég volt már az apostolokból, a diktátorokból, a frázisokból és a dialektikából. Elég volt már az egyéniségek lu tengéséből, ebből a megalomaniából, amely immár tizenöt évtized óta veszedelmesebb járványképen pusztít, mint a spanyol. Jöjjenek vissza a régi, a szelíd, az igazi apostolok, akik a háboru helyett a békét, a gyűlölet helyett a szeretetet, a bosszu helyett a megértést és megbocsájtást hirdetik. Ez az az út, amely az igazi konzolidációt felé vezet. Aki parancsolni akar, annak engedelmeskedni is kell tudni. Engedelmeskedni az öök és igaz nagy törvénynek, hogy minden emberélet drágább, mint bármilyen hangzatos és kongó frázis és bármilyen te-

kervényes és furfangos paragrafus.

Leverték a portugál forradalmat. De ez nem elég. Békét kell teremteni, a lelkek békéjét. Nemcsak Portugáliában, hanem mindenütt, ahol a gyűlölség parázsaizzik.

Az elemek új pusztítása világszerte

Huszezer japán katona tisztogatja a 6 méteres hóval fedett vasuti sineket — A La Manche-csatornán a köd miatt két gőzös összefutott Szerencsétlenségek London utcáin — Hó alatt a Szentföld

A téli időjárás sok helyen vad viharra fajult. Különösen nagy havazást és szeleket jelentenek Tokióból. Tokió közelében 43 halottja van a tengeri viharoknak. Haygois, Toyava és Fuyki tartományokban sokan eltűntek.

A japán vasutvonalakat 3—6 méteres hó borítja. Ezzel megszűnt a vasuti összeköttetés mindaddig, míg a kirendelt huszezer katona a sinekről a nagy hőmennyiséget eltakarítja.

Londoni jelentések szerint egész Angliára óriási köd ereszkedett,

ami miatt állandó vonatkésések vannak. Különösen nagy a köd a La Manche feletti, ahol

a Signe nevű dán gőzös összeütközött az olasz Francesco Ciampa gőzössel. A Ciampa negyedóra alatt elsüllyedt,

de teljes legénységét sikerült a dánoknak átmenteniük.

London utcáin a köd miatt számos baleset fordult elő, tegnap egy halálos baleset is volt, szintén az átvághatatlan sűrű köd miatt, amely nehéz éjszakaként ereszkedett az angol fővárosra.

Jeruzsálemből jelentik, hogy az idő néhány nap előtt egészen váratlanul hidegre fordult, a tenger felől erős szélvihar támadt és az elmúlt éjszaka úgy Jeruzsálemet, mint egész környékét nagy hó borította el.

Legutóbb hat év előtt volt hóesés a Szentföldön, de olyan órára, aminő most van, senki sem emlékezik.

Olaszország a tengeri leszerelés - ellen!

Milanóból jelentik: Coolidge-nak, az amerikai Egyesült-Államok elnökének ismeretes felhívása a tengeri leszerelésről Olaszországban élénk hullámokat ver.

A Corriera della Sera éles cikkben foglal állást Coolidge leszerelési javaslatára ellen és hangsúlyozza, hogy az európai államok tengeri haderejének

további leépítése veszedelmesen nyomasztó tulsúlyon segítené Angliát és Amerikát tengerészettét.

Tekintettel arra, hogy a Corriera della Sera egyike Mussolini legbizalmasabb orgánusának, állásigoglalását a hivatalos Olaszország válaszában lehet tekinteni Coolidge elnök felhívására.

Cuza tanár becsületsértési pör egy lap szerkesztőjével

A tulceai esküdtbiróság tegnap tárgyalta Cuza tanárnak Gabriel Schaeffer, a Currierul Israelit című lap szerkesztője ellen indított sajtópörét. Schaeffer ugyanis lapjában olyan cikket írt, amely Cuza magára nézve sértőnek talált. A tulceai hatóságok a pör napján széleskörű intézkedéseket tettek, a rend fenntartására.

Georgescu-Tulcea ügyvéd, a Schaeffer védője kérte a tárgyalás elhalasztását, mert

mint az általa bemutatott orvosi bizonyítvány tanúsítja, — Schaeffer betegsége miatt nem jelenhet meg a tárgyaláson.

Leifer ügyvéd, Cuza tanár védője kérte a halasztási indítvány elutasítását.

Az esküdtszék visszautasította a halasztást kérő indítványt és letárgyalta a pört.

Az ítélet elmarasztalja Gabriel Schaeffert és három hónapi elzárással, hatvanezer lej kártérítési kötséggel és ötvanezer lej bírsággal sújtja.

Portugália a forradalom után

Lisszabonból jelentik: A forradalmárok meggyilkolták Americo Oliveira őrnagyot, aki egy előbbi kormányban hadügyminiszter volt.

A forradalmárok által fogóságba ejtett külügyminiszter visszakapta szabadságát.

Lisszabonban még óriási a felfordulás. Este 6 órakor záróra van. Ezentul tilos polgári személynek az utcán való tartózkodás. Mindenütt járőrök cirkálnak s a forradalom képe nem enyhült.

Az utóbbi hat esztendőben husz forradalma volt Portugáliának, melyek közül ez a mostani volt a legnagyobb.

Az első forradalmi esztendő az 1921-ik év volt, amelyben ötször kísérleteztek különböző forradalmi erők megdönteni a helyzetet.

Utána az 1922-ik év aránylag elég nyugodtan telt el, de azóta állandóan fel-fellángolt a testvérharc.

Carmona tábornok, akit most sikertelenül próbáltak ledönteni, tavaly június óta van hatalmon s ezzel rekordot állított fel a forrongó Portugáliában.

Európa emelkedése és hanyatlása

Holnap, vasárnap délután fél 4 órakor a városháza nagytermében tartja előadását Európa emelkedéséről és hanyatlásáról Kur-sinszky Kálmán felsőkereskedelmi iskolai tanár. A szabadegyetem előadásorozatának kiemelkedő eseménye lesz Kur-sinszky Kálmán előadása, amely a jelzett időben pontosan kezdődik. Ennek megfelelően pontos megjelenést kér a rendezőség.

Az utazók műsoros estéje

Az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi utazók Egyesületének műsoros első kulturdélutánját folyó hó 13-án délután 6 órakor tartja nívós műsor keretében az egyesület saját helyiségében (Tace Jonescu volt Körös-utca 1.) alatt, melyre az igen tisztelt tagjait és azok vendégeit szívesen látja az elnökség.

A műsor a következő számokból áll:

1. Dr. Fried János, a Kereskedelmi Csarnok főtitkára előadást tart a kereskedelmi utazó hivatásáról.

2. Karczag Miklósné urnő zongoraszáma: a) Holz: Hechtsentanz. b) Rossini: Stabatmater. c) Fiala: Magyar rapsodiák.

3. Ének: V. Taubert: der Vogel im Walde. Jensen: Csengve-bongva szól a lantom. Éneklő: R. Toókos Kamilla urnő.

4. Dr. Bauer Albert ur. Éneklő: Don Juan. Műdal. Belépődíj nincs.

78 leírt selyemflór harisnyát hibátlant, tartósat divatszínekben, ad a „Hófehérke-Aruház

Ma

3. 5. 7 és 9 órakor

Milliomos kedvence

Főszerepben:

Marcco Mindszentihy Mária

Heyman-Szinkör

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy matiné

Carmen

Harry Liedtke — Pola Negri énekkel és kórusal

10 és 15 lejes helyárak

Utolsó látogatás Palánkay táblabirónál

Az újságíró végzi a maga dolgát. Uton-utfélen megszólitja az ismerőseit:

— Mi újság? — kérdi tőlük és amiképen nem mindig érdeklődik szíve szerint az újság iránt, azonképen csak ritkán talál megértést azok részéről, akiktől hivatásának teljesítésére segítséget kér. Megmondjuk magyaráz: nem könnyű mesterség újságírónak lenni, mert csak kevesen méltányolják eléggé azt a buzgalmat, amivel nap-nap után érdeklődünk olyan dolgok iránt, amelyekhez őszintén szólva, semmi közünk. Egyszóval:

— Mi újság? — kérdezzük az ismerősöktől és szinte magunk sem csodálkozunk azon, ha hivatalos kérdezősködésünkre amolyan „hivatalos” választ kapunk.

Szegény jó Palánkay táblabíró úrral mindennap találkoztunk addig, amíg betegsége ágyának nem döntötte ezt a „hivatalos hatalmával” soha vissza nem élő, kedves embert. Büntetőbíró, vizsgálóbíró, s a polgári fellebbezések bírója volt a törvényszéken és akármennyi dolga volt, akármennyi baja, csak egyformán közvetlen és szeretetreméltó volt mihozzánk.

— Mi újság? — kérdezte ő maga és rövid látogatásunk során mindennap meghánytuk-vetettük a nagy világ eseményeit.

A nyáron szabadságra ment. Boldogan újságolta, hogy két hónapi vakációt kapott. A két hónap elmúlt s az újságíró hiába várta vissza a törvényszékre dr. Palánkay Károlyt. — Aztán az utcán találkoztunk egy este. Már késő ős volt és nagyon-nagyon rossz bőrben volt a szegény.

— Meghosszabbítottam a szabadságomat, — mondta egy kissé fáradtan. — A vesémmel van baj... Vagy mit tudom én...

Akkor még szájában volt a szivar. Az elmaradhatatlan portorico.

— Vizontlátásra — bucsuzott el rövid beszélgetés után tőlünk és azóta hónapok teltek el, anélkül, hogy találkoztunk volna...

Nemrég aztán megtudtuk, hogy a tüdőszanatóriumban fekszik.

— Nagyon súlyos, — mondta dr. Roszkopf Béla, a szanatórium főorvosa, — már nem él soká szegény...

Látni akartuk még egyszer. Ma egy hete kimentünk hozzá a szanatóriumba s a verandáról, a nyitott ablakon át megpillantottuk szegénynek cson-tig fogyott, megsárgult arcát. Nem mertünk hozzá bemenni. Ő maga invitált a szobájába, amikor meghallotta, hogy ott vagyunk.

— Mennyire megöregedett,

— gondoltuk magunkban — és ugyanakkor hazug szavakkal dicsérni kezdtük a színét, az egészségét...

Melletle volt a felesége. Szegény asszony, aki már bizonyára elkészült a legrosszszababra, akkor talán maga is hitte egy pillanatra, hogy — Istenem — talán mégis csak meggyógyul még ez a szegény ember.

— Csak türelem — biztattuk szomorúan és meggyőződéssel nélkül a beteget. Majd meggyógyul és visszajön a hivatalba a táblabíró ur!

— Igen, — mondta csöndesen — csak ne tartana olyan soká.

— Már nem tart soká, — mondtuk, de most már meggyőződéssel.

— Még egy-két hétig, — felelte ő és mi nem tudtuk, vajjon a gyógyulásra gondol-e most, vagy a halálra.

Étvágya nem volt: félre nem érhető prognózis. Biztattuk tehát, hogy egyiké sokat és jól, hogy szép kövér és egészséges legyen megint.

Mire kell a sok víz a pálinkamérőnek?

— Érdekes eset a rendőrbíró előtt —

Furcsa ügyben hozott érdekes döntést tegnap délelőtt a váradi rendőrbíró. A panaszos egyik külvárosi szatócs volt, aki elől a háztulajdonos — azzal a kifogással, hogy rengeteget fogyaszt — egész egyszerűen elzáratta a vízvezetékét.

— Nem nézhettem tovább azt a pazarlást — mondotta többek között a feljelentő háziur — amit L. K. mivel. Naponként vedszámra hordta be az üzletébe a vizet és miután erős volt a meggyőződésem, hogy L. K. a pálinkát higgítja föl vele, elzárattam a csapot.

A kihallgatás során L. K. elismerte, hogy vízfogyasztása tényleg meghaladta azt a mennyiséget, amely egy hasonló üzlet forgalmához szükséges. De a leghatározottabban visszautasított minden olyan insinuációt, mintha a tömörítet vizet a szesz felhígításá-

hoz használta volna. — Ellenben — védekezett tovább az alperes — a tény az, hogy tekintettel a fenyegető spányeljárványra sokkal nagyobb gondot fordítottam a tisztaságra és vendégeimnek poharát minden egyes esetben alaposan megmosítottam. Ezért volt és van szükségem ma is több vízre, mint azelőtt.

A rendőrbíró az alperes védekezését elfogadta és kötelezte a háziurat, hogy a csapot azonnal eressze meg L. K.-nak, aki anynyi vizet vehet magának, amennyire épen szüksége van. A rendőrbírósnak nem áll módjában ellenőrizni, hogy L. K. tényleg a poharak tisztántartására használja föl az elfogyasztott vízmennyiséget vagy sem.

A háziur, miután egyebet amúgy sem tehetett, a rendőrbírósnak döntését tudomásul vette.

— Isten áldja meg, táblabíró ur! Megmondjuk az ismerősöknek, hogy jobban van, hogy bizony nemsokára egészséges lesz és jön vissza a hivatalba. Jó? ...

— Jó, — felelte nagyon csöndesen és ma sem tudjuk, mit gondolt akkor.

Csak azt láttuk, hogy a felesége arcán legördült egy könnycsepp. K. L.

APOLLÓ MOZGÓ

Szombat és vasárnap
3, 5, 7 és 9 órakor

HARRY PIEL
A nagy siker

hatalmas 7 felvonásos kalandor-drámában
Ezt megelőzőleg egy kitűnő 2 felvonásos burleszk meg

Jön: JACOB KUTJA Pierre Benoit világhírű regénye

Vasárnap délelőtt 11 órakor

szenzációs kettős matiné műsor:

Hajsza a boldogság után
és

A Sikoly
10 lejes helyárak

Kedden megismétlik a Karinthy-estét

Nagyvárad intelligens társadalmára páratlan érdeklődést tanúsított Karinthy Frigyes estélye iránt. A magyar irodalom fényes tehetségét nemcsak Nagyváradon, de az ország más városaiban is a legnagyobb szeretettel fogadják. Tegnap Aradon óriási siker mellett tartotta meg estélyét. Éppen erre a nagy érdeklődésre való tekintettel, sikerült a nagy íróval megállapodni, hogy erdélyi turnéját egy nappal meghosszabbítsa és Nagyváradon kedden este még előadást tartson. Ez az előadás a Katolikus Körben lesz és jegyeket már árusít a Hegedüs Hírlapiroda.

Mit szól hozzá?

MASFELSZAZ MILLIÓ EMBER KOMMUNISTA ALLAMFORMÁBAN

Szovjetoroszország egész területén most fejezték be a népszámlálást. A moszkvai statisztikai hivatal kimutatása szerint a Szovjet-oroszországi lakosság lélekszáma 143.5 millió. A legutóbbi 1897 évi népszámláláskor ugyan ezen a területen a lakosság 104 millió volt. A központi statisztikai bizottság 1924 januári adatai szerint Oroszország lakossága 135.5 millió volt. A szaporodás tehát két év alatt 8 millió, ami körülbelül évi 2 és háromnegyed százalékának felel meg. Egész Európa lakossága pedig négyszáz millióra becsülhető, tehát több, mint Európa lakosságának egyharmada kommunista államformák között él. Olyan tömeg, mint ha Németországot, Franciaországot, Olaszországot és Csehszlovákiát egymáshoz kapcsolnánk. — Oroszországban ezt a 143 millió embert mindössze két és fél millió ember igazgatja. Ennyi azoknak a száma, akik tagjai a kommunista szervezeteknek. Száznegyven millió ember felett fejt ki tehát diktatúrát az alig három millió főre tehető szervezett kommunista. Azoknak a száma természetesen, akik a helyzetnek megfelelően a kommunista uralom alatt szintén bolsevistáknak mondják magukat, sokkal nagyobb.

De a kommunista szervezetekbe ma rendkívül nehéz bejutni azok, akik kezdettől tagok, képezik a mai uralom-arisztokráciáját.

A gyarniturák, hencsertakarók, futó és abgapaszt szönyegek legnagyobb vásárlásztékban LEITNER MARTON rtál

Egy pesti villamoskalauz a lépcsőn álló utast lelökte a villamosról, mire az illető dühösen rendőrhöz rohant:
— Kérem, egy kalauz lelökött a villamosról.
— Hányas száma volt? — kérdezi noteszt elővéve a rendőr.
A pasas gondolkodik, majd örömmel megszólal:
— Cirka ötszáz.

Meghosszabbítják a lakásszerződéseket

Az igazságügyi miniszter kijelentései a lakók szövetségének küldöttsége előtt

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A bukaresti Lakásbérlők Ligájának (Liga Chiriasilor) egy küldöttségét tegnap meghívták az igazságügyi minisztériumba, ama bizottság elé, amely a lakástörvényjavaslat előkészítésén dolgozik. A lakók küldöttségének vezetője, dr. Gheorghe Radulescu volt, míg a minisztériumi bizottságban Cudalbu miniszter elnökölt. Miután a lakásbérlők kifejtették követelésüket, meg-

ismerhették a miniszternek a törvényjavaslatban lefektetett álláspontját:

1. Minden bérleti szerződést meghosszabbítanak egy évre, kivéve a tisztviselőket és nyugdíjasokat, akik éves hosszabbítást fognak kapni.
2. A bérek az 1916. évi bérösszeg 15—25-szörösére fognak emelkedni és a háziurnak módjában fog állani,

hogyminden eszközzel bizonyítsa azt, hogy milyen jövedelme volt a bérlőnek 1926-ban.

3. A háziur beköltözhet saját házába, tekintet nélkül arra, hogy mikor lett háziúrrá.

A lakásbérlők küldöttsége a három pont egyikét sem tartotta méltányosnak, mire a miniszter felkérte őket: formulázzák írásban kívánságukat.

A NIZZAI KARNEVÁL

Gyerekek a Karneválban — Tilos maszkok és szigorú erkölcsi szabályok

Tegnap beszámolt az Estilap egy nizzai tudósítás alapján az idei Karnevál ünnepélyes megnyitásáról s azokról a rendelkezésekről, amelyek a negyvenkilencedik Karnevál ünnepségét szabályozzák.

Ennek a tudósításnak kiegészítése a mai jelentés, amely a tobzódó fényváz és pompa szabályai után azokat az intézkedéseket közli, amelyek a szigorú erkölcsnek legalább a — látszatát igényeznek megadni.

Április negyedikén kosztümös gyermekbál lesz a Casino Jetéében, ezen a gyerekek maguk választják meg a gyerekkirályt és gyerekkirálynőt. A modern francia gyermeknevelési elvek értelmében

a királyt a leányok, a királynőt a fiúk választják.

A karnevál többnapos programja ezzel véget is ér. Szétosztják a díjakat, amelyekért — a nyerőknek — érdemes egy kis ajándékot hozni. A legszobben díszített autó például kétszáz ezer frankot kap.

Szigorú utasítást tartalmaz a karnevál szabályzata arra vonatkozóan, hogy

jelmezes fölvonulásokon és bálokon tilos olyan maszkban és jelmezben megjelenni,

amely vallási, politikai, katonai, vagy közéleti személyiségek kigunyolására alkalmas.

Ez a szabály persze sokat leront azokból az ötletes, bár nem mindig ildomos tréfák hatásából, amelyeket a régi karneválokon éppen az ilyen maszkok tömeges felvonulása okozott.

A tribünökön egyelőre százezer

ember számára van hely. Eddig háromszáz újságíró jelentette be érkezését.

Hogy el ne felejtjük: szigorú erkölcsi szabály is van a programban, ami éppen itt és ez alkalommal meglepően hangzik:

Leányok, tizenhét éven alól, a jelmezes fölvonulásokban nem vehetnek részt.

Csak — mint nézők. Persze, nehez elképzelni, hogy ennek a szabálynak a betartását miképpen fogják majd ellenőrizni. Alighanem ugyanugy, mint az ötvenegy százalékos selymet.

Állat az emberben

Ittasságával védekezik a tegledi gyermekrontó

Az emberi bűnök gyűjtő telepén, az ügyészségen minden órában új és új alakok tűnnek fel. A bűnözők különböző típusa vonul itt el a szemünk előtt, az egyszerű bűnbeesett csirketoivajtól a legsötétebb, visszaeső gonosztevőig. Ezen a helyen egy pillanatra megtorpannak még a legevetemültebb emberek is és az arcukra költözik valami megbánásféle. A várható esztendők előszobájában az őszinteséggel akarnak könnyíteni a lelkiükön az élet elesettjei.

Itt még, ahol nem foglalják

jegyzőkönyvbe a vallomást, őszinték.

Csak később tagadnak, hogy nyomorult életüket megmenthessék.

A hosszú sorból, amely el-kigyózik ezen a helyen, furcsa figura válik ki. Alacsony, gyűröttképi, beésett szemű arc tekintet bizalmatlanul felénk, olykor-olykor hátrasandít az őt kísérő csendőrré, aki gyorsan végez az átadással... Egyedül marad a rogháziródban, félve, fázósan huzza össze magán a kabátot és várja, hogy sorsában valami intézkedés történjék. A várakozás e nehéz pillanatában beszédbe elegyedünk az emberrel.

Borsy Mihálynak hívják, tegledi olajfinomító munkás, felesége van, gyereke. Ez a nacionale. A deliktumot, amelyért idekerült, már nehezebben nyögi ki. De azért a hosszú-hosszu elbeszélésből, amelynek során újra, meg újra megismétlődik a három decibor .. pálinka ... pálinka ... kihámozzuk, hogy az emberi bűnök legsötétebbikéről, a gyermekrontásról van szó. A bestiális gonosztevő egy hatusz-tendős kisleányt rontott meg, aki most a Bihar megyei kórházban küzdökik egészsége visszanyeréséért.

Ahogy előttünk áll a nyomorult, rosszképi ember, aki a szörnyű bűn okozójául az alkohol tünneti fel, az egész társadalom bűnét véljük magunk

Dorian Filmszínház

ma utoljára 3, 5, 7 és 9 órakor

A Schimek-család

Bécsi történet 7 felvonásban

A főszerepekben: Livio Davonelli
Xenia Desny
Olga Tschehowa

Dorian-film!

Vasárnap délelőtt 11 órakor **mafilmé**
10 letes helyárral

A halálarcu ember

Mindszenty Máriával és
Madeleine

előtt. A társadalomét, amely a munkában eláradt, elbutult ember elől nem zárja el a bűnök szülőanyját, az alkoholt; amely a védtelen, hatesztendő proletárgyermeket behajszolja vadállatok karmaiba.

Kedden, 15-én meg lesz ismételve a Karinthy szerzői estje a Kath. körben
Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában válthatók

Heyman szinkör

Szombat: Milliomos kedvence.
Főszerepben: Marcco és Mind-szenythy Mária.

Vasárnap: Milliomos kedvence.
Főszerepben: Marcco és Mind-szenythy Mária.

Hétfő: Milliomos kedvence.
Főszerepben: Marcco és Mind-szenythy Mária.

Tekintettel a valutánk javulására, női és férfi szövet-cikkék árait mélyen leszállítottuk LEITNER MÁRTON Rt.

E. Faber, New-York

„**Dan Dyke**”

ironja

világmarika!!

Romániai vezérképviselőt és lerakats

SOMOGYI AKOS, ORADEA
Aradului 27.

Vételkötelezettség nélkül keresse fel LEITNER MÁRTON Rt. áruházát és tekintse meg legmegbízhatóbb gyártmányu vászon, chiffon, damast és fehérnemű-batist raktárunkat.

Zongorát
Pianinót
jót és olcsót csak

MUSICA 3258
hanször és zeneműkereskedésben vehet.

Művészi felvételek
Majornál

Bul. Reg. Ferd. 12, Apolló-palota.
Olcsó árak! 3223

Képes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményü 2393 I
sérvkötők, háskötők,

gummi-harisnyák,
speicális köt-szerek, női és férfi óvszerek.

A HÉT PÚPOS TORNYA

KALANDOS REGÉNY

Irta: JESUS DE ARAGON

Spanyolból fordította: BALOGH BARNA

(43)

Lehuzva a holttestről a fekete tunikát, a csuklyával együtt magára öltötte.

— Kész az átváltozás. Most úgy fogok viselkedni, hogy a többi púpos ne is sejtse, mi ment végbe itt. De most gyorsan el a holttesttel.

Két kődarab közé szurva fáklyáját, karjaira vette a halottat s a szakadék szélére fektette.

Majd hatalmas rugással elindította alatta a talajt.

Mintegy harminc másodperc telt el, míg a szakadékba zuhanó hullá csattanását falrengető dübörgéssel adta vissza a mélység. Bazilius a csatorna fölé hajolva, borzadva látta, hogy nyílik meg a hömpölygő iszap s hogy csukódik össze megint a súlyedő holttest fölött.

Felragadta a fáklyát, hogy időnek előtte meg ne lépjen a púpos társai és futva igyekezett odább e rettentő helyről.

Alig fordult be a másik alagútba, észrevette a közeledő üldözők fáklyafényét.

Hirtelen újabb veszedelem villant át az agyán. Alöltözéke ellenére is fel fogják ismerni, a halottnak hatalmas pupja volt, míg az ő karcsu hátán lityegve lóg a kámza.

Valami újabb mentőgondolatra volt szüksége, s e gondolat, szerencséjére tüstént megszületett.

Fáklyáját a sziklafalnak támasztva, hatalmas kődarabot emelt föl a földről, s kétségbeesett erőlködéssel a hátára emelve, gallérja alá csuszattatta.

A szikladarab rettentő nagy volt, de megmentette.

Mire az üldözők megérkeztek, tökéletes volt az átváltozás; de — szentséges ég! — hogy izzadt alatta!

— Végeztél vele? Hallottuk a lövést. Hol a hullá?

— A szakadékba zuhan, — válaszolt siri hangon.

A púposok borzadva vonultak vissza, magukkal ragadva Baziliust, aki rettentő köpupjával alig bírta követni őket.

Amelyben észrevesszük, hogy a púposok száma hétről kilencre szaporodik

Hősünk hátáról patakokban ömlött a verejték, mikorra a púposok csapatjához érkezett. — Olyan nagy volt a kő súlya, hogy sokszor kísértésbe esett, hogy ledobja hátáról; mivel azonban átlátta, hogy menekülése csupán józanságától függ, fürgeséget erőltetve magára, tovább cipelte verejtékező lapockái között a negyvenfontos kődarabot.

Lépteik zajára előugrott az alarcosok vezére s izgatottan tudakozódott a szökevény után. A kísérek egyike elbeszélte a történeteket.

— Ottveszett a halálcatornában. Novicius testvérünk addig küzdött vele, míg a sártengerbe zuhan. Drágán fizette meg kámkedését.

E szavakból megtudhatta Bazilius, hogy a borzalmas véget ért púpos nem volt más, mint a gonosztevők titkos szektájába újonnan beavatandó tanítvány. —

Megerősítette e nézetét az a körülmény is, hogy tunikáját — púpos társaival ellentétben — sem varázsjel, sem pedig kabbalisztikus körök nem díszítették.

Tudta, hogy minden attól függ, bele tudja-e magát élni a sors által váratlanul kijelölt szerepbe? Miután görbehátú társainak szerencsekívánatait megköszönte, az agg fogoly fekvőhelye felé fordult kutató tekintete. Ott feküdt a szalmán, kegyetlenül bilincsbe verve.

Agyában felderengett egy vakmerő terv, amellyel a szerencsétlen rabot kiszabadíthatja, midőn gondolatait félbeszakította a iiturgáját folytató mágus ércszava.

— „Erbedo”, bátorságnak tanujelét adtad, amikor szektánkat megszabadítottad egy vakmerő kémtől. Ez már egymagában véve is több, mint elegendő érdem ahhoz, hogy tagjaink sorába felvegyünk; alapszabályaink azoaban mégsem engedik meg a szertartás teljes mellőzését. Alá fogunk vetni a tűpróbának; s ha minden fájdalmat kibírnak idegeid, beavatunk atyánknak, Hírán-nak halotti ünnepségeibe is, aki Salamon templomának titokzatos hajóit feltalálta. „Erbedo”, tedd szabaddá a karod!

Baziliust rettentő félelem ostromolta. Ugy látszott, hogy az örült fanatikusok eleven tűzhálalra kárhoztartják. Ijedtsége tetőpontján csak annyit látott, hogy a púpos pap intésére két alarcos apró bronzserpenyőt helyez a koporsó mellé, amelyben keleti tömjén fűszerek lánolnak.

Bazilius, miután reszketve megigazitotta elmozdult pupját, félelemmel vegyes kíváncsiággal figyelte a különös ceremónia rejtekeit.

A mágus, varázspálcájával furcsa köröket írva le a levegőben, harsogó hangon kiáltotta:

— Arimanes! Arimanes! sötétség fejedelmé; te, aki a pokol szellemeit szülte, hogy meghódítsd velük Ormuzd birodalmát, add, hogy pusztító lehelleted kedvező legyen nekünk e napon. — Nyisd meg az „erbedo” lelkét bölcsességed tüze előtt, hogy oivassni tudjon a jövőben, hogy megjósohassák neki a csillagok a halandó emberek sorsát s a belőled kisugárzó égi anyag testének minden porúsát betöltse. Arimanes! a te szellemednek aldozatra van szüksége, hogy lecsillapuljon az emberi faj ellen irányuló, méltó haragod; s ez az áldozat a mi ellenségünk lesz, aki bilincsbe verve lábaink előtt fetreg s már csak a kegyelemdöfésre vár. Arimanes! tisztázd meg az áldozáshoz készülő karját szent lángjaid tüzeiben, hogy kemény legyen, mint az acél s könyörtelenül biztos, mint a halál.

E szavak után merev karjait a koporsó felé tartva, moroton hangon imát mondott.

Majd hirtelen fölegyenesedve, mereven Baziliusra nézett.

— „Erbedo”, kész vagy arra, hogy törőd a fogoly mellébe ádjed?

(Folyt. köv.)

MOZI

Jacob kutja

Pierre Benoit, a Königsmark, Atlantide, Libanoni kastély monumentális filmek regényírójának legújabb filmje a „Jacob kutja”. A táncosnő címen vált e regény világhírűvé, s a kitünő rendező minden tehetségét latba vetette, hogy Benoit eddigi megjelent filmjeihez méltó keretet adjon eme legújabb műveinek is. Egy táncosnő karrierjét ecseteli a regényíró, kit sorsa sok-sok nélkülözés, megaláztatás után egy fanatikus cionista büvőrébe von, s ő maga is fanatikus szolgálatába szegődik a cionizmus nagy eszményének. Szerelem, cselszövés élénkíti a film cselekményét, s az ügyes rendező gyönyörű felvételekben bemutatja nekünk Konstantinápoly, Haiffa, Jeruzsálem tájképeit. Látjuk az épülő Palesztinát a maga coloniával, nagy sürgés-forgás közepette, amint egyik követ a másikra helyezik és emelik ki a földből a házakat. A film eszméje nem a cionizmust kívánta szolgálni, erős drámai cselekményéhez mindez csak keretül szolgál, de a hűséges beállításá szinde dolognak tiszta képet nyújt az épülő Palesztináról és akaratlanul is a cionizmusnak propagál.

A főszerepeket Betty Blythe, André Nox és Leon Mathot játsszák. Mindegyik tökéletesen, művészi tudásuk latbavetésével játszák meg szerepüket. A film egyik érdekessége, hogy Betty Blythe, a filmszínésznők szépségversenyének győztese, szebbnél-szebb toaletteket mutat be, úgy, hogy e filmet a toalettek revüjének is lehetne bátran nevezni. A filmet az Apolló mozgó hétfőn mutatja be.

— Ma utoljára látható a Dorian-Filmszínházban a Schimek család” című mulatságos komédia, amely Bécs békevilágában játszódik le. A 7 felvonásos Dorian-film főszerepeit Xenia Desny, Olga Tschehowa, Livio Pavonelli és Lidia Potchina alakítják. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 10 leies helyekkel. Szinre kerül „Madeline” és a „Halálarcu ember” Mindszenythy Máriaival. Jön: Molnár Ferenc nagyszerű szindarabja, a „Hattyu” filmen, a főszerepben Adolphe Menjou és Ricardo Cartez.

— Ramon Novarro, a közönség kedvence játsza a főszerepet a Passage mozgószínházban ma, szombaton szinre kerülő „Vörös lilium” című 7 felvonásos kalandor filmben. — Előzőleg szinre kerül egy 2 felvonásos kacagató vigjáték. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és egynegyed 10 órakor kezdődnek, 10 és 15 leies hely-árak.

Bartók Béla

egyetlen hangversenye

Jegyek: 150, 120, 80, 70, 50 lei.

MŰSOR:

- Rossi Michelangelo (XVIII. század első fele): Toccata (a moll).
- Della Ciaja Azzolino Bernardino (1671—1755): Canzone (C-dur).
- Marcello Benedetto (1686—1739): Négytétel szonáta (B-dur).
- Scarlatti Domenico (1685—1757): Egytétel szonáta (G-dur).
- Beethoven: Szonáta, op. 26. (As-dur). Andante con Variazioni, Scherzo—Marcia, Funebre—Finale.

SZUNET.

- Kodály: A székely keserve.
- „ op. 3-ból a 4. és 5. szám.
- Bartók: Három tót népdal.
- „ Vázlatokból: 1. Hintapalinta. 2. Román népdal. 3. romános.
- Bartók: Kis zongora darabokból 1. Manuette. 2. Dal. 3. Preludio és All Ungherese.
- Bartók: Szabadban című sorozatból. 1. „Sípval dobval” ... 2. Az éjszaka zenéje.
- Bartók: Szonáta 1. tétel.
- Chopin: Scherzo (b-moll).

Ki akarták lakoltatni dr Konrád Bélát

A rekvirált szoba lakója és a kosztos diák — nem albériő

Rendkívül érdekes lakásügyben döntött tegnap a nagyváradi törvényszék Kálnai—Aliquander-tanácsa. A döntés nemcsak azért érdekes, mert a váradi társadalom olyan kiváló tagjává kapcsolatban történt, mint dr Konrád Béla főorvos, hanem azért is, mert elvi jelentőségű a lakásügyi judicaturában.

Az eset az, hogy a Generala biztosító az Alexandri (Teleki) utca 4. számú ház tulajdonosa, kilakoltatási pert indított dr Konrád Béla — mint főbérő — ellen. A kilakoltatást arra való hivatkozással kérte a biztosító, hogy a főorvos albérletet tart, viszont az

albérleti összegek felét nem fizeti meg neki — mint háztulajdonosnak. Tudni kell, hogy dr Konrád Béla egyik szobáját elrekvirálták, egy másik szobájában pedig két kis diákoknak lakik, teljes ellátással. A háztulajdonos tehát ezeket az „albérletet” gondolta akkor, amikor az albérletek után tényleg járó illetményeket követelte.

A járásbírósnak annak idején elutasította a keresetet, amely — fellebbezés folytán — tegnap a törvényszék elé került. A másodfokú bíróság helybenhagyta a járásbírósnak ítéletét, a következő érdekes indokollással:

Az a szoba, amelyet elrekviráltak, nem tekinthető albérletnek, azért, mert az, aki benne lakik, rendszeresen nem fizet érte.

A háztulajdonos tehát nem követelheti a bérletét annak az összegnek a felét, amelyet az meg sem kapott. Ami pedig a teljes ellátásra fölvetett kicsi diákokat illeti, (akik különben rokonai is dr Konrádnak) ezeket szintén nem tekintette albérletnek a bíróság.

Az érdekes ítélet szerint ugyan is albérletről csak önálló bérlet esetén lehet szó, míg itt az történt, hogy a főbérő a maga kényelméről mondott le azért, hogy lakását másokkal megossza.

Az utolsó csapatszallító hajó ?

Londonból jelentik: Az angol politika hivatalos képviselőinek ismételt békéshangu nyilatkozataival szemben nyugtalanítólag hat az a tény, hogy a fegyverkezés és a fegyverszállítás a távoli Ke-

letre még egyre tart. Ezt a visszás helyzetet — úgy látszik — a politika intézői is érzik, mert ma hivatalos jelentést tettek közzé, amely szerint holnap indul az utolsó csapatszallító hajó Kinába.

Az életmentő halottrabló

Feltámadt a tetszhalott, amikor ki akarták rabolni a sírját

Newyorkból jelentik: A napokban temették el Harry B. Hobbes, híres new yorki ügyvéd huszonhárom éves fiatal feleségét. Lucy Hobbes házassága mindössze hét hónapig tartott.

Nászajándékul a férjegyűrt adott feleségének, amely csudálatosan tiszta gyémántokkal volt kirakva. Lucy Hobbes annyira szerette a gyűrt, hogy sohasem akart tőle megválni, sőt egy párszor tréfásan mondta a férjének, ha meghal, hagyják az ujján a gyémántgyűrt. Lucy Hobbes hirtelen meghalt. A Hobbes-család családi sírboltjában temették el és a férj a halott felesége ujján hagyta az értékes gyémántgyűrt.

Hobbes kegyeletéről természetesen megemlékeztek a

new yorki lapok is és tudomást szereztek a dologról a földalatti New-york emberei is. Már két nappal a temetés után valaki nekilátott a sír felnyitásának. Alig feszítette fel a koporsót, amikor

a kézilámpa világában a halott egyszerre csak felnyitotta a szemét, sóhajtott, majd felült.

A tolvaj rettenetesen sikoltott és hanyatthomlok menekült a színhelyről.

A sikoltásra figyelmesek lettek a temetőőrök, megtalálták a tetszhalóból feléledt Lucy Hobbeset és azonnal bezárták az egyik kórházba. Lucy Hobbes itt a gyógyulás útján van. Az életmentő tolvaj eltűnt.

Letartóztatták a sikkasztó biztosítási ügynököt

Mitescu vizsgálóbíró ma délután hallgatta ki Reich Jenő biztosítási ügynököt.

Reich Jenőt a Lloydul Roman igazgatósága jelentette fel százezer lei és 97 dollár első-

kasztásáért. Reich Jenő az elene emelt vád ellen megpróbált védekezni, de Mitescu vizsgálóbíró a kihallgatás megtörténte után elrendelte letartóztatását.

24 óra váradi árfolyamai

	Pénz				Ma	
	-es nyitás után		-es zárás után		nyitás előtt	
Pengő	31'60	31'75	31'60	31'75	31'60	31'75
Dollár	180'	181'	180'	181'	180'	181'
Cseh korona	5'35	5'38	5'35	5'38	5'35	5'38
Svájci frank	34'70	34'90	34'70	34'90	34'70	34'90
Osztrák shilling	25'40	25'55	25'40	25'55	25'40	25'55
Francia frank	7'10	7'20	7'10	7'20	7'10	7'20
Angol font	875'	880'	875'	880'	875'	880'
Olasz lira	7'80	7'90	7'80	7'90	7'80	7'90

Lemondott az albán kormány

Belgrádból jelentik:

Az albán kormány tagjai között a tárgyalás alatt álló költségvetés több tétele miatt nézeteltérés támadt.

Az ellentétek annyira kiélesedtek, hogy mára a kormány elhatározta lemondását.

Achmed Zogu a kormány lemondását elfogadta.

15-én
kedden ismét
Karinthy-est
a Rath. Körben
Jegyek: Hegedűs Hirlapirodában

Miniszter (az egyik cellából távozóban, a fegyházigazgatóhoz): Ez is többszörös rablógyilkos?

Fegyházigazgató: Nem, ennek csak egy gyilkosság szárad a lelkén.

Miniszter: Mindjárt gondoltam! Csak rá kell nézni, rögtön észre lehet venni, hogy mennyivel jobbindulatu arc, mint a többi.

MUNKÁSHIREK

Vasmunkások február 12-én, szombaton este fél 8 órától tartják évi rendes közgyűlésüket.

Építőmunkások: február 12-én szombaton délután 3 órai kezdettel gyűlést tartanak, melyre úgy a szervezett, mint a szervezeten munkásokat meghívja a vezetőség.

Borbélymunkások: február hó 14-én este 8 órai kezdettel tartják rendes évi közgyűlésüket. Kéri a vezetőség, hogy minden szervezett és szervezeten borbélymunkás megjelenjen.

A mama abban a pillanatban toppan be leányához, amikor az ép a ruhakejét vágja hozzá a férjéhez.

— Ej, ej, — mondja fejcsóválva a mama — az ilyes niből származnak aztán a félreértések

Színház

Heti műsor

Szombat este 8 órákor: Román előadás.

Vasárnap délután fél 3 órákor: Drága kicsi Buksi, mérsékelt helyárrakkal. (62.)

Vasárnap délután fél 6-kor: Antónia. Mérsékelt helyárrakkal. (63.)

Vasárnap este fél 9 órákor és a következő napokon: Játék a kastélyban. Molnár Ferenc szenzációs vígjátéka. Bemutató. (64.)

Hétfő délután 5 órákor: Játék a kastélyban. (65.)

Hétfő este: Román előadás.

Kedd este 8 órákor: Játék a kastélyban. B bérlet. (66.)

Szerda este 8 órákor: Játék a kastélyban, anekdota. C bérlet. (67. szám.)

Csütörtök este 8 órákor: Játék a kastélyban. A bérlet. (68.)

Péntek este 8 órákor: Lengyel zsidó, Beregi László vendégfelléptével. B bérlet. (69.)

Szombat délután fél 4-kor: Bob herceg. Mérsékelt helyárrakkal. (70. szám.)

Szombat este 8 órákor: Cirkuszhercegnő, operett újdonság. Bemutató. Bérleten kívül. (71.)

Vasárnap délután fél 3-kor: Miss Sherlock Holmes, mérsékelt helyárrakkal. (72.)

Vasárnap délután fél 6 órákor: Lengyel zsidó. Beregi László vendégfelléptével. Mérsékelt helyárrakkal. (73.)

Vasárnap este fél 9-kor: Cirkuszhercegnő. Bérleten kívül. (74. szám.)

— A hét összes előadásaira a jegyeket már szombat reggeltől kezdé árusítani a színházi pénztár.

— Játék a kastélyban. Kivételesen nagy érdeklődés várja Molnár Ferenc világhírű darabjának a Játék a kastélyban című vígjátékának vasárnap esti premierjét, melynek főszereplői: Turay (Gróf), Gaál (Kovács), Álám (Horváth), Annie (G. Polgár Mariska), Almády (Tompá), titkár (Kornai), lakáj (Stoll). Az igazgatóság csütörtökig minden estére ezt a ragvogóan elmés színdarabot tűzte ki előadásra.

— Ma, szombat délután az idény egyik legsikerültebb újdonsága a Miss Sherlock Holmes kerül színpadra fél 4 órai kezdettel, mérsékelt helyárrak mellett.

— Drága kicsi Buksi. Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrak mellett a Drága kicsi Buksi kerül színpadra.

— Antónia vasárnap délután 5 órai kezdettel, mérsékelt helyárrak mellett újból színpadra kerül Zöldhelyi Annával a címszerepben.

**Vasárnap délután
12 órákor lesz a sorsolás Horovitznál.**

Aki addig vásárol,
a sorsoláson résztvehet.

2604

x Zoltán táncintézetében (Heyman-udvar), minden csütörtök és vasárnap este nyilvános gyakorló kolon felnőtteknek 9—11-ig.

Mi újság?

Vasárnap d. u. 5 órákor Ifjusági Filharmonikusok a Kath. Körben

* Tulbure polgármester ma délután érkezik. Tulbure György polgármester táviratot küldött Bukarestből, hogy ma délután hazaérkezik.

* 546 millió lej a Nemzeti bank nyeresége. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala most tette közzé a mérleget, a mely szerint a bank tiszta nyeresége 546 millió 152.046 lej.

* A klubközi kardvívóverseny eredménye. F. hó 11-én volt a harmadik szövetségi pontszerző vívóverseny a Rimánóczy-utcai vívóteremben. A két elődöntő csoportból 3—3 vívó került a döntőbe, ahol nívós és mindvégig izgalmas küzdelmek után a következőképen alakult a helyezési sorozat: Első lett Hegedüs Imre 6 pont, második Báthory Gábor 5 pont, 3-ik Illés József 4 pont, 4-ik Bársony Géza 3 pont, 5-ik Rippán Ferenc 2 pont, 6-ik Biró László 1 pont. A főverseny f. hó 15-én, kedden délután 7 órákor lesz.

* A NAC választmányi ülése. A Nagyváradai Athletikai Club vasárnap délelőtt 10 órákor az Elite kávéház külön termében rendkívüli fontos tárgysorozattal választmányi ülést tart.

* Miklós Jutka és Franz van den Busche Párisban házasságot kötöttek.

**Betty Blythe
André Nox
Leon Mathot**
a főszereplői
**Benoit híres regényének
A Jacob kuttjának**

SZABÓNOK figyelmébe! Megérkezett a legújabb Chic Parisien 343. szám a Hegedüs hírlapirodában.

x KALAP SZALONOK FIGYELMÉBE! Gyönyörű szép tavaszi kalap lapok érkeztek a Hegedüs hírlapirodába.

Lakások és szőnyegek

rendszeres pormentesítés és molymentesítés

felelősség mellett végzi a

„CYKLON”

porzivóvállalat (Kovács mérnök)

Alexandri (Teleki)-u. 2. Tel. 10 25.

* ÓRIASI ÉRDEKLŐDÉS előzi meg a nyomdászok ma esti farsangi bálját, amely a Kereskedelmi Csarnokban fél 9 órai kezdettel tartatik meg. Eleven, szórakoztató műsört mutatnak be a kifortított műkedvelők, akik egy-egy régi ismerősei a színpadnak. A nyomdászok kiváló Gutenberg Dalköre néhány gyönyörű műdal ad elő gyönyörű műsor keretében, amely után a 85-ik gyalogezred színonzenekara reggelig hozza a talp alá valót. Igyekezzen tehát mindenki ma este részt venni e nagyszerű farsangi táncmulatságon. Belépő díj 30 és 80 lej. Jutányos kiszolgálásról gondoskodva van.

* Eljegyzés. Ginstler Ella (Vészto) és Kohn Géza (Biharkeresztes) jegyesek. — (Minden külön értesítés helyett.)

Betty Blythe
a mozsínésznök szépségversenyének győztese a
Jacob kuttja
filmben tíz különböző szebbnél-szebb toalettel mutat be.

* Egyházi zene. Vasárnap, 13-án 10 órákor XI. Pius pápa koronázási évfordulóján a következő műveket adja elő a székesegyházi ének és zenekar. Brosig: Ecce sacerdos, Zsazskovszky: Te Deum, Schubert G.-dur mise, Filke: Tu es Petrus, Schubert: Ave Maria, a végén pápai himnusz. Szólok: szoprán: dr. Palláryné, tenor: dr. Krüger. Bassus: Huszár. Vezényel: Bánáss.

* Megnyit a Lux manikűrszalon a volt Pölöskei üzlet helyén. Az elegáns, finom üzlet szolid áráival és kitűnő kiszolgálásával máris nagy népszerűségnek örvend.

x Minden rendű és rangú hölgy jó és figyelmes kiszolgálásban részesül Kováts Sándornénál (Nilsesztelep), hol a legjobb, legkényelmesebb egészség, legpraktikusabb toaletttel haskötők rendelhetők. 1

x Családapák. Kötelességték önmagukat és családotokat a fenyegető spanyolnátha ellen megvédeni. Legolcsóbb és legbiztosabb mód a DIANA sósborszesszel végzett, naponta többször ismételt száj és torok öblögetés. 3

15 milliárd dollárt érnek Edison találmányai

Tegnapelőtt ünnepelte Edison a nagy feltaláló születésének 80-ik évfordulóját. Ebből az ünnepi alkalomból neworki statisztikusok kiszámították, hogy azok az iparvállalatok, amelyek Edison megteremtett ma tizenöt milliárd dollár tőkét képviselnek. A feltaláló tehát a nemzeti vagyont ennyivel gyarapította.

Tizenöt milliárd dollár három-ezer milliárd leinek felel meg, tehát olyan összegnek, amennyi nálunk nincs is pénzforgalomban. Háromezer milliárd lei értékéről még fogalmat alkotni is nehéz. Egész Nagyvárad szőrszál-bőröstül úgy, ahogy van házaival, pártáival, gyáraival, boltjaival, a családok butoraival, autóival és az emberek óraláncaival betétkönyvestől együtt meglehetne vásárolni 10—12 milliárd azaz 10-12 ezer millió leiert.

Az Edison zenije által termelt vagyon tehát legalább huszonöt-harminc olyan város, mint Nagyvárad birtokbavételére volna alkalmas és többet ér, mint a háborúelőtti Magyarország nemzeti vagyona.

15 lei egy nagyon szép divatlap

a Hegedüs Hírlapirodában

* Az ifjusági filharmonikusok holnapi, vasárnap délutáni hangversenyének műsora: Volkmann: Serenade. 2. S. Jadasshon: Serte. Közreműködnek: Radó L., Erdős G., Pajor E., Waldmann E. Frefeld I. 3. Verdi Aria Traviata operából. Éneklő: Traurig Gizike. 4. Hoffmann Schlummerlied. 5. Ernest Gillet: Entr. Acte Gavotte. Dirigál Vomácska. A hangverseny a Kath. Körben délután 5 órákor kezdődik. Jegyek a Musica hangszerkereskedésben kaphatók 20—60 leiert. A hangverseny a Kath. Körben délután 5 órákor kezdődik.

x Zoltán táncintézetében, (Heyman-udvar) 14, 15, 16-iki kezdettel felnőtteknek tanulókolon, baba-kolon, állandó bállett-kurzus kezdődik. Beiratkozás d. e. 10—12-ig a táncteremben.

Benoit regényei:

**Atlantide
Königsmark
Libanoni kastély
Jacob kuttja**
Ezek közül feltétlenül a legszebb

A Jacob kuttja
amelyet a toalettek filmjének is lehetne nevezni

* Pincérek iskolája. Felkértem az étterem és kávéháztulajdonos urakat, hogy alkalmazásukban lévő tanulóikat szerződtessek be és feltétlenül járassák az iparostanonciskolába, ahol a közismereti tárgyakon kívül bevezetett a szakoktatás is. A mulasztók főnökei ellen kénytelen lennék a rendőrség kihágási osztályánál feljelentést tenni. Director: Muth.

x VIZUM, bármilyen, pontosan, gyorsan a Hegedüs Hírlapirodában. Telefon 485.

Lengyelország ragaszkodik a nemzetközi szerződésekhöz

Bartel helyettes-miniszterelnök expozéja
— Az Estilap eredeti távirata —

Varsóból jelentik: Bartel, Lengyelország helyettes miniszterelnöke a parlamentben beszédet mondott Lengyelországnak a szomszéd államokhoz való viszonyáról. A helyettes miniszterelnök hangsúlyozta azt az elvet, hogy Lengyelország szigorúan ragaszkodik a nemzetközi szerződésekhöz. — Lengyelország biztonsága — mondotta — nagyjelentőségű az európai béke és az általános biztonság szempontjából. A kormány mindent meg fog tenni a nemzetközi szerződések érvényesítésére és óhajtja a jóviszonyt a nyugati szomszédokkal, továbbá gazdasági együttműködést, amire nézve a tárgyalások régóta folyamatban vannak. Ezek a tárgyalások, német kivánságra, valami felhozott ürüggyel, megszakadtak, azonban a jogi helyzet ez ügyben kétségtelen lévén, meghiusulásukért minden felelősség Németországot fogja terhelni. Oroszországról beszélve, Bartel valótlannak jelentette ki azokat az állításokat, amelyek Lengyelország agresszív szándékáról szólnak.

*** Halálozás.** Mint részvétellel értesültünk, Jeremiás Henrik, régi, köztisztelőben álló kereskedő ma reggel hosszas betegség után meghalt. Temetése vasárnap d. u. lesz a Cuza Voda (Szacsvey)-utca 46. sz. gyászházából.

Benes nem ellenzi a magyar-olasz közeledést

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A cseh képviselőház külügyi bizottsága befejezte a vitát Benes dr. külügyminiszter multheti nyilatkozatai felett. Benes felszólalásában kijelentette, hogy

Bethlen magyar miniszterelnök római utazásának elősorsban gazdasági jellege van, ami érthető is, mert csak így lehet megalapozni a magyar-olasz jóviszonyt.

Természetesen, — mondotta Benes — Magyarországnak ama törekvése ellen, hogy politikai elszigeteltségéből kikerüljön, senkinek sem lehet kifogása.

A mai zürichi nyitás

BERLIN 1232250 PARIS 204250
NEW-YORK 5199375 PRAGA 1540'50
LONDON 252250 B. PEST 90 90
BECS 7350 MILANO 225250

A prefektus szenzációs nyilatkozata az elmúlt kormányzatok törvénytelenégeiről és az illegális taxákról

Jacob József prefektus ma délelőttre magához kérte a sajtó képviselőit, akiket tájékoztatott különböző aktuális közigazgatási problémákról.

A prefektus első sorban Petrovici közoktatásügyi miniszter

iskolaépítési akcióját

ismertette és a következőket mondotta:

— Az egyes községekben megkezdett iskolák építésének a befejezése érdekében a közoktatásügyi miniszter akcióra hívott fel bennünket. Tudvalevőleg a liberális rezsim alatt Angelescu akkori közoktatásügyi miniszter a maga akcióját önkéntes adományokra alapozta. Ezt az önkéntes adományt az akkori prefektusok úgy értelmezték, hogy kiadtak egy rendeletet, amelyben megszabták, hogy a jegyző és főszolgabírák milyen takszákát vehetnek ki. Ennek az akciónak kettős irányban mutatkozott igen rossz következménye. Az első az volt, hogy a közigazgatási hatósági közegek tulkapásaira, méhol azok visszaéléseire vezetett. Az akkori ellenzéki sajtóból tudjuk, majd minden vármegyéből érkeztek különböző visszaélésekről hírek. Ezek a hírek akkor és már azóta is hivatalos megerősítést nyertek.

Önkényes volt e takszák kivétele és behajtása és ami a legfurcsább: a behajtott takszákát nem is az iskolaépítések befejezésére fordították

A másik rossz hatása az volt e rendelkezéseknek, hogy az adófizető polgárok olyan mértékben lettek igénybevéve, ami neszze túlhaladta teljesítő képességüket. Ismétlen, dacára ennek, a községi iskolák építkezése nem haladt előre, sőt a községek legnagyobb részében abbamaradt. Ezen az anomálián akar Petrovici közoktatásügyi miniszter segíteni, amikor a félbenmaradt építkezésnek befejezését akarja egy akcióval megindítani. Ennek az akciónak legfőbb elve a törvényesség. Az

egyes községek és adófizető polgárok, valamint a vármegyék felvannak hiva, hogy saját kezdeményezésükre járuljanak hozzá ennek az akciónak sikeres befejezéséhez.

Tehát semmiféle felső vagy alsó hatóság nem jogosított e célból takszákát kivetni.

hanem a községek és vármegyék felvesznek e célra bizonyos összeget költségvetésükbe, azonkívül a magánosokat is adományra szólítják fel.

— Mihelyt az Averescu kormány uralomra került, saját kezdeményezésére az előbbi rezsim által elrendelt takszák beszédését megszüntettük. Biharmegyében 1926 májusában bocsájtottam ki azt a prefektusi rendeletet, amely minden különleges taksza beszédését megtiltja.

— Bár nem szorosan az előbbi kérdéssel áll összefüggésben, de ugyanaz az intenció vezette a belügyminiszter urat, aki január hó 31-én kelt 96. számú rendeletével megszüntetett minden olyan takszát, amelyet a főszolgabírák különböző kiszállások címén szoktak volt felvenni. A jövőben ez nincs megengedve, hogy az egyes községek költségvetésükbe a főszolgabírák előnyére különböző jutalékokat vegyenek fel.

A főszolgabíráknak nincs joguk sem a községektől, sem egyesektől jutalékot vagy takszát felszámítani,

akkor, amikor a járásokban kiszállnak. A belügyminiszter ur véget akar vetni annak a visszásságnak, amely a liberális rezsim által lett bevezetve. A főszolgabírák fizetése valamint minden közigazgatási tisztviselő fizetése és járandósága a törvényesség által van megállapítva és eme törvé-

nyes járulékokon felül semmilyen különleges taksza kivétele által nem szaporíthatják jövedelmüket.

A prefektus megszüntette a közutak pénztárát

— 1921 és 1923 év közötti időben a biharmegyei alispáni hivatal megalkotta a községi és vicinális utak központi pénztárát. Az akkori alispáni határozatoknak a pénztáraknak semmi köze nem volt. A mai napon kelt határozatommal ezeket a pénztárakat megszüntettem. Miután meggyőződtem arról, hogy tot hatályon kívül helyeztem.

Uj segédjegyzői állások.

— A vármegyei és községi közigazgatással kapcsolatban az állami közigazgatás keretei közt vármegyénkben nyolcvanöt segédjegyzői állást szerveztem azokban a községekben, ahol a jegyzőknek megfelelő munkaerőre volt szükségük. A jó közigazgatás biztosítása érdekében tartottam fontosnak a segédjegyzők kinevezését és erre az állásra csak jegyzői diplomával ellátott egyének neveztetnek ki.

Összeül a nagygyűlés

— Február 22-én a megyei mezőgazdasági kamara ülésre ül össze, ugyanezen hónap 25-ik napjára összehívtam a prefektusi tanácsot és néhány nappal rá a megyei tanács egyes bizottságai ülést tartanak. Ezeknek a bizottságoknak és a különböző közigazgatási organumok működése szoros összefüggésben áll a legközelebb összeülő megyei tanács hatáskörébe tartozó ügyek tárgyalásának előkészítésével.

Averescu tábornok dönt a lakástörvény fölött

Bukarestből jelentj a Rador:

Cudalbu igazságügyminiszter tegnap beterjesztette a minisztertanácsnak az új lakástörvénytervezetét.

A javaslatot Averescu tábornok miniszterelnök vette át tanulmányozás végett és kijelentette, hogy néhány napon belül nyilatkozni fog arról, vajon annak szövegét elfogadja-e?

A bihari családi dráma a bíróság előtt

A súlyos sebéből felgyógyult merénylet átszállították az ügyészségre

Még a nyáron történt, hogy Brumár Vasílie bihari földműves lelőtte feleségét, aki szörnyet halt. Brumár ezután maga ellen fordította a fegyvert és fejbe lőtte magát.

A golyó súlyosan megsebesítette Brumárt, akit eszméletlenül állapotban a Biharmegyei kórházba szállítottak. — Brumár sokáig lebegett élettelenül, de a gondos

gyógykezelés megmentette az életnek.

Tegnap a felgyógyult feleségével, akinek a fejét még mindig óriási kötés borítja, átvitték az ügyészségre.

Karinthy Frigyes kedden a Kat. Körben olvas fel

Uj műsorszámok

Jegyek már ma válthatók a Hegedüs Hirlapirodában és este a Heyman-Szinkör pénztáránál

Helyárak: 50—100 Lei

Slessen jegyét megváltani, mert ismét jegy nélkül marad

Comunitatea Evreasca orth.
Oradea

No. 62-1927.

FELHÍVÁS!

Hítközségünk t. tagjait felkérjük, hogy az idei pászkaszükségleteiket folyó hó 14-étől kezdve folyó hó végéig bezárólag a hítközségi irodában Str. Monastirei No. 2., a hivatalos órák alatt feltétlenül előjegyeztesse szíveskedjenek.

Minden előjegyzett kilogramm pászka, illetőleg pászkaliszt után 15, azaz Tizenöt le előleg fizetendő.

Tekintettel a liszt magas árára és a nagy előállítási költségekre, a hítközség az előjegyzéshez, illetőleg a leelőlegezéshez mértén fog pászkáról gondoskodni nehogy lényegesebb mennyiség megmaradjon, amit csak veszteséggel lehet eladni, avagy a pászkasütés befejezése után ismét kelljen sütni, akár az ünnep hetében, akár a félünnepeken, ami az előállítási költségeket megrágitja.

A szükséges pászka céljaira cca 10 vagon búzát kellett előre kifizetni, őrlés, tűzifa, villany és a munkások kifizetése további nagyobb összeget igényel, ami kamatos pénzzel fedezve, nagyon megrágitja a pászkát s ezt lehetőleg elkerülni óhajtjuk, amiért is kénytelenek vagyunk az előleg lefizetéséhez a meghatározottabban ragaszkodni.

Különösen figyelmeztetjük azokat, akik kedvezményre tartanak igényt, hogy a leelőlegezést idejében eszközöljék és azok, akik ingyen-pászkát akarnak kapni, jelentkezzenek, hogy idő legyen bevizsgálni és megállapítani az igényjogosultságot, mert akik a fenti időben nem jelentkeznek, sem kedvezményes, sem ingyen-pászkát nem kapnak.

Elvárjuk hítközségünk összes tagjaitól, hogy a fentieket figyelembe véve, jelen felhívásunknak pontosan eleget tegyenek.

Oradea, 5687. Adar hó 8-án.

Orth. Izr. Hítk. Előjárósága

Rellef, gobelin és kollimfestést vállalok. Sablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyárfa-u.) 43. sz. alatt szemben a kapuval.

**Román
Német
Francia
Angol**

**könyv-
ujdonságok**

a Hegedüs
Hirlapiroda
kölcönkönyvtárban

Egy óra 40 lei

**Vizumot
utlevélre**
Telefon
458 a Hegedüs
Hirlapirodába kérem

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jezésére külön 10 lei fizetendő. Cimek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

BLACK Bottom, Charleston és az összes modern táncból különórát adok. Zoltán táncinár, Heyman udvar. 3418

LILA Elorzott könyveinket azonnal vissza. Ellenkező esetben a másik oldalon találkozol fenti megszólítással patológiai méltatás keretében. Az Ifju W. és az R. 758

„CSAK tiokban” vasárnap délután nem 1, hanem 6 órakor a megbeszélthelyen találkozunk. 756

„JELIGE 1927-10.” Jól lennék, de nagyon szomorú, hogy nem láthatom. Kézcsókkal Béla. 757

PARIS. Levél máig nem érkezett. Bizonyára olvastad szomorúságunkat. Jól vagyunk. Csókolunk. 769

LAKÁS

EGY kétszobás lakás építés nélkül. Központi háromszobás. Egyszobás butorral. Kétszobás modern lakás fiatal házaspárnak. Irodahelyiségek. Butorozott szobák. Garzon lakások. Üzlethelyiségek. Ingatlanközvetítés Balázsné, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. Telefon 815. 764

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra fűtés, világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 438

Kétszobás

lakást keresek nem feltétlenül központban. Leépést fizetek. Cim a kiadóban.

MÁJUS elsejére beköltözhető egy szobás előszobás lakást lehetőleg központban keresek. Ajánlatot levélben „Május” jeligére a Hegedüs hirlapirodába kérek. 733

ADÁS-VÉTEL

SZEGEDI halászlé csak valódi édes, nemes szegedi paprikával érhető el. Kapható Aszódinál. Sas palota. 592

SANTERRA Biborost Erdős Renétől megvételre keresem. Cim Hegedüs hirlapirodában. 652

GÖSTA Berling c. regényt megvételre keresem. Cim Hegedüs hirlapirodában. 694

MÓRICZ Zsigmond :Fáklya című könyvét megveszem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 725

RIDER Haggard: Gyöngyhajadon és Cleopatra című könyveit megvételre keresem. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 724

TRIESZTI kávévásár Aszódinál, Saspalota. 1 kiló finom Cuba kávé lei 148, 1 kiló gyöngykávé 180, Franck kávé olcsóbb, pörkölte 1 kiló kávé 150 lei. 591

VALÓDI akácméz legfinomabb kapható. Dzierzon Méhészetről, Tace Ionescu (Körös) utca 61. 768

RÖVID zongora elsőrendű gyártmány, b érbeadó. Cimeket kérek a Hegedüs hirlapirodába. 766

1000 darab javított 50 kilós vászonzsák. Sónak vagy cementnek megfelel eladó. Simon, Nicu Filipescu (Szarvas) sor 1. 763

EGY 500 kilós mérleg tolosulllyal, teljesen új, olcsón eladó. Róth, Astra (Gilányi) ut 4. 759

JÓKARBAN levő 3x4 szmirna vagy argaman szőnyeget vennék. Cim Hegedüs hirlapirodában. 755

ALKALMAZÁS

GYORS és gépirónó, irodai teendőkhöz jártas, kezdő fizetéssel ajánlkozik. Szíves megkereséseket „Kötelességtudó” jeligére a Hegedüs hirlapirodába kér.

HIMZÖNÖK állandó munkára jelentkezzenek. Kaufmann kézimunkafüzletben, I. C. Bratianu (Szaniszló) utca. 761

120.000 lei kaucióval rendelkező érettségizett keresk. képzett komoly fiatalember állást keres. Ajánlatokat a Hegedüs hirlapirodába kérek. „Komoly jeligére. 760

BEVEZETETT ügyes kenyérelárusítót keresünk. Jakobi Testvérek. Oltenia (Csengeri) utca. 767

ELSŐRENDŰ angol és francia varrónő, ki Spitzer Bélánál évekig dolgozott, házakhoz ajánlkozik, vidékre is megy. Cim: Róth Anna, Caragiale (Nyárfa) utca 8. 732

Február hó

Vas.	Hétfő	Kedd	Sz. pda	Csüt.	Péntek	Szomb.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Karinthy-es' 12-én

Váriók Béla zongoraművész
19-énBazi Idesz Mária
19-én és dalestély 23-án

INGATLAN

ELADÓ fél ház: Négy komplett modern háromszobás lakás, melyből egy azonnal átadható. Három souterrain lakás. Aurel Vlaicu (Vámház) utca 39. Bleyer. 720

KÜLÖNFÉLÉK

SZEP file-munkát vállalok otthonra. Cimeket kérem a Hegedüs hirlapirodában leadni.

URILEANY tanítványokat vászrásra, kézimunkára vállalok. Ugy-szintén női és gyermekruhák készítését, alakítását is vállalom. Ciorogariu püspök (Uri) utca 41. (Kapuval szemben.) 762

KÜLFÖLDRŐL megérkezve négydivat szalonom megnyitottam. Hölgyeket leggyorsabban tanítok. Tanuló lányok felvétetnek. Vezemesné, Orfenlatuli (Arvaház) utca 5. szám. 765

Fest. Tisztít.
3 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 2779 Vasal

Esőernyő
legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek
Nic. Iorga (Zöldfa-u.) 8. — Behuzás, javítás gyorsan készül. 2451

Hó- és sárcipők
javítását vállalom
Alexandrii (Teleki)-u. 25.
3164 **Rosenfeld**

**Ablak-
és melegítő üveg**
legolcsóbban beszerezhető
FRENCZEL
üvegezési vállalat, tábla-
és tükrő-üveg raktárban
Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 44.
2932 Telefon 9 3

Dr Bárdos József
órás üzletét Bul. Reg. Ferdin-
and 24-a sz. alá (Szaroveszky-
utcával szemben) helyezte át

Perzsaszőnyegek
és legfinomabb kül-
földi tonalak szőnye-
gek készítéséhez

Imperiál fonál fényes kgr 530 lei
Vastag 4 szálas fonál kiltf. „ 480 lei
Belföldi 1 szálas fonál jó „ 320 lei

Felvető fehér és szürke színben
**Leszővők, rajzok, szövő-
székek és ottok** legolcsóbb
bevásárlási forrása.

**Szőnyegek szakszerű
javítása**
3238

Székelynél
Pictor Grigorescu (Mészáros-utca 4.

Sennenfeld Adolfinyomda r. t.